

Bilag 1: Oversigt over grænsehindringer inden for rigsfællesskabet

Dato: 3. maj 2021

Grænsehindringer inden for rigsfællesskabet¹

Grænsehindringer, hvor der pågår et arbejde mellem danske og færøske/grønlandske myndigheder			
Emne/hindring	Minister-/landsstyreområde	Beskrivelse	Status
Sygedagpenge	DK: Beskæftigelsesministeriet (STAR) FÆ: Almannamálaráðið (Landsstyreområdet for Sociale Anliggender) GRL: Departementet for Energi og Arbejdsmarked (og Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet)	En person, der er bosiddende på Færøerne, og som er beskæftiget på et grønlandsk skib og betaler skat af denne indkomst i Grønland, har ikke ret til færøske sygedagpenge, idet det både er et krav, at vedkommende har fast bopæl og er fuldt skattepligtig på Færøerne. Grønland har ikke et dagpenge- eller sygedagpengesystem. Dog kan man modtage arbejdsmarkedsydelse i forbindelse med sygdom, når man opfylder kriterierne herfor, bl.a. har bopæl i Grønland. Ydelsen kan maksimalt modtages i op til 13 uger, hvorefter man i tilfælde af fortsat sygdom overgår til offentlig hjælp.	Grænsehindringen vedrører alene flytning mellem Færøerne og Grønland. Der foregår pt. et tværdepartementalt projekt: "Øget selvforsørgelse" i Grønlands Selvstyre. Det har resulteret i lovforslag til ny jobsøgningsydelse (samtidig med en reform af offentlig hjælp, som ressortmæssigt er under Departementet for Sociale Anliggender, Familier og Justitsområdet), som skal til beslutning i Grønlands Landsting til Forårsamlingen 2021. Jobsøgningsydelse erstatter arbejdsmarkedsydelse. Reformen inkluderer bl.a. mulighed for at modtage jobsøgningsydelse i op til et halvt år for personer i beskæftigelse, der bliver syge, som ikke har ret

¹ Grænsehindringer inden for rigsfællesskabet kan være områder, hvor en forskellig retstilstand i de enkelte rigsdelen kan skabe u hensigtsmæssigheder eller hindringer, fx ved flytning mellem rigsdelenene. Ved visse hindringer kan der være behov for at arbejde for at ændre retstilstanden, mens en forskellig retstilstand på andre områder kan være velbegrunder.

til løn under sygdom i henhold til overenskomst eller anden bestemmelse. Der skal foretages løbende opfølgning af den sygemeldte med henblik på at vurdere, hvorvidt og hvornår vedkommende kan komme tilbage til arbejdsmarkedet. Efter et halvt år vil vedkommende overgå til offentlig hjælp med en kort overgangsydelse, da ydelsesniveauet mellem jobsøgningsydelse og offentlig hjælp kan være markant.

Adgang til jobsøgningsydelse kræver, at vedkommende har fast bopæl og er tilmeldt Folkeregisteret i Grønland bopæl i Grønland. Personer, der opholder sig i Grønland uden fast bopæl, og tilmeldt Folkeregistreret i Grønland uden bolig, har ret til jobsøgningsydelse, hvis de har lovligt ophold til det grønlandske samfund. Loven inkluderer samtidig personer, der er omfattet af aftaler med andre lande eller internationale organisationer, der giver personer, der ikke er danske statsborgere, ret til fortløbende offentlig hjælp til forsørgelse og til faste udgifter under ophold i Grønland.

T.O. Reformen er pt. på lovforslagsniveau.

Sygedagpenge

DK: Beskæftigelsesministeriet (STAR)
FÆ: Almannamálaráðið (Landsstyreområdet for Sociale Anliggender)

For at modtage færøske sygedagpenge er det et krav, at man har fast bopæl på Færøerne og er fuldt skattepligtig på Færøerne. Det betyder, at en person, der er fastboende i Danmark, men som arbejder og betaler skat af denne indkomst på Færøerne, ikke har ret til sygedagpenge efter færøsk lovgivning.

Færøerne har i forbindelse med revidering af Færøernes sygedagpengelovgivning undersøgt problemstillingen nærmere. Det er afklaret, at i de få tilfælde, hvor borgere har bopæl i Færøerne, men arbejder i Danmark, eller har bopæl i Danmark, men arbejder i Færøerne, er der ikke opstået problemer for de

Retten til sygedagpenge efter dansk lovgivning er grundlæggende betinget af, at den indkomst, der indgår i beregningsgrundlaget for udbetaling af sygedagpenge, kan beskattes i Danmark. Dog er der i sygedagpengelovens § 4, stk. 2, hjemmel til at udbetale sygedagpenge til en person, hvis indkomst ikke er beskattet i Danmark, når indkomsten kan beskattes på Færøerne (eller i Grønland), og den pågældende ikke har – eller ikke længere har – ret til sygedagpenge eller anden erstatning for tab af indtægt efter lovgivningen for Færøerne (og Grønland), og den pågældende i øvrigt enten har ophold i Danmark, eller har ophold på Færøerne eller i Grønland, og indtægten er erhvervet ved beskæftigelse i Danmark eller på dansk skib.

pågældende borgere. Personerne er enten sikret sygedagpenge i Færøerne eller Danmark.

Problemstillingen vurderes derfor løst.

Efter denne bestemmelse vil en person, der er fastboende i Danmark, men som arbejder på Færøerne, således kunne have ret til danske sygedagpenge, hvis sygedagpengelovens øvrige betingelser er opfyldt.

Manglende retsvirkninger af medmoderskab

DK: Social- og Ældreministeriet
GRL: Departementet for Børn, Unge, Familier og Justitsområdet

Reglerne om medmoderskab i børneloven for Danmark indebærer, at en kvinde, der føder et barn, og kvindens ægtefælle eller partner kan aftale, at ægtefællen eller partneren skal være medmor til barnet. Dette medmoderskab har samme retsvirkninger som et faderskab.

Reglerne om medmoderskab gælder ikke for Grønland.

Der er ikke taget stilling til, om medmoderskab etableret i Danmark kan tillægges retsvirkninger i Grønland. Manglende retsvirkninger af medmoderskab kan have betydning i en række relationer,

Det er aftalt med Grønland, at lovgivningen om faderskab forelægges selvstyret med henblik på ajourføring, herunder at reglerne om medmoderskab sættes i kraft for Grønland. Social- og Ældreministeriet har påbegyndt udarbejdelse af de anordninger, hvorved lovgivningen om faderskab og medmoderskab sættes i kraft for Grønland.

fx forældreskab, forældremyndighed, forsørgelsespligt, arveret og ret til sociale ydelser.

Handicapbil

DK: Social- og Ældreministeriet
FÆ: Almannamálaráðið (Landsstyreområdet for Sociale Anliggender)

Færøerne:
En handicapbil i Danmark eller på Færøerne bevilges ikke efter de samme betingelser. Kombinationen af danske registreringsafgifter og sociallovgivning, herunder forskellig behovsvurdering, vanskeliggør flytning med handicapbil.

Personer, der flytter fra Færøerne til Danmark, oplever, at de ikke kan medbringe handicapbil til Danmark, idet de ikke opfylder betingelserne for bevilling af en handicapbil i Danmark.

Der er ikke erfaringer med hindringer for så vidt angår danske statsborgere, der medbringer en handicapbil til Færøerne.

Social- og Ældreministeriet har været i dialog med Færøernes Repræsentation. På Færøerne kan der bevilges støtte til betaling af den udenlandske restgæld for en handicapbil, som borgeren har fået bevilget støtte til fra et andet land.

En tilsvarende regel findes ikke i Danmark. Efter de danske regler kan der alene ydes et rente- og afdragsfrit lån til betaling af registreringsafgift til personer, der ved indrejse her i landet medbringer en handicapbil.

Den færøske socialforvaltning kan give tilladelse til, at en borger tager sin handicapbil med til udlandet, selvom lån til bilen ikke er tilbagebetalt. De danske myndigheder vil dog afvise at overtage lånet, jf. ovenfor. Borgeren bliver derfor nødt til at betale hele restgælden selv, inkl. den del, der er beregnet som støtte, hvis borgeren vælger at tage bilen med til Danmark.

I det afklarende arbejde har problemstillingen dog vist sig at have et begrænset omfang. Der oplyses fra færøske side om 1-2 sager årligt om flytninger med handicapbil fra Færøerne til Danmark.

De danske og færøske myndigheder er fortsat i dialog om at finde en løsning på problemstillingen, som formentlig vil kræve en lovændring. Det forventes, at grænsehindringen kan være løst i løbet af 2021.

Tildeling af dansk administrativt personnummer til færinger bosat på Færøerne

DK: Indenrigs- og Boligministeriet
FÆ: Umhvørvis- og vinnumáráðið (Landssty-
reområdet for Miljø, Indu-
stri og Erhverv)

Efter CPR-loven tildeles et dansk personnummer til en person, der skal folkeregistreres (bopælsregistreres) i CPR med bopæl i Danmark.
Danske myndigheder kan herudover få adgang til at tildele såkaldte administrative personnumre til brug for myndighedens sagsbehandling. Det er ikke efter CPR-loven muligt at give en myndighed adgang til at tildele et administrativt personnummer alene på baggrund af en persons danske statsborgerskab eller vedkommentes eget ønske herom. CPR-loven gælder ikke for Færøerne. Færøerne ønsker, at det afklares, om der er et generelt behov for at kunne udstede danske personnumre til færinger efter anmodning, eller om der bør findes sektorspecifikke løsninger for tildeling af et dansk administrativt personnummer, hvis en færøsk sektormyndighed vurderer, at der er et konkret behov herfor i forbindelse med en færings kontakt til danske myndigheder.

For at imødekomme det færøske ønske om en generel adgang til et dansk personnummer til færinger er der ved lov nr. 1834 af 8. december 2020 om ændring af CPR-loven tilvejebragt hjemmel til, at personer med dansk indfødsret, som er bosat på Færøerne, efter CPR-lovens § 3, stk. 2, ved henvendelse til Rigsombudsmanden på Færøerne kan få tildelt et personnummer. Ved anordning nr. 2234 af 29. december 2020 om ikrafttræden for Færøerne af visse bestemmelser i lov om Det Centrale Personregister (CPR-loven), som kundgjort på Færøerne den 30. december 2020, er CPR-lovens § 3, stk. 2, sat i kraft for Færøerne med virkning fra den 1. januar 2021. Rigsombudsmanden på Færøerne kan således med virkning fra den 1. januar 2021 tildele administrative personnumre til danske statsborgere bosat på Færøerne.

Problemstillingen vurderes derfor løst.

Medtagelse af lægemidler

DK: Sundhedsministeriet
FÆ: Heilsumáráðið
(Landsstyreområdet for Sundhedsanliggender)
GRL: Departementet for Sundhed

Efter lægemiddeloven må private personer kun indføre (humane) lægemidler til eget forbrug efter regler i gældende bekendtgørelse om privates indførsel af lægemidler. Efter reglerne kan private personer fra lande, der ikke er medlem af

Sundhedsministeriet og Landsstyreområdet for Sundhedsandsanliggender er i dialog om en afklaring af grænsehindringen. De færøske myndigheder har oplyst, at en del af problemet er løst ved de gældende regler om sundhedsydelser til færøske borgere under midlertidigt ophold i Danmark. Reglerne

		<p>Den Europæiske Union eller omfattet af EØS-aftalen, højst medbringe lægemidler til 3 måneders forbrug.</p> <p>Borgere fra Færøerne og Grønland kan derfor medbringe lægemidler til eget forbrug i indtil 3 måneder ved rejser til Danmark, mens borgere fra EU/EØS kan medbringe lægemidler til længere tids forbrug. Grønland oplever ikke dette som et problem.</p>	<p>gælder i tilfælde af pludseligt opstået eller forværret sygdom, ulykkestilfælde og lignende. Færøske borgeres adgang til lægemidler i Danmark i ikke-akutte situationer forudsætter regelændringer, som er under afklaring med henblik på en endelig løsning af grænsehindringen.</p>
<p>Medicinal eksport</p>	<p>DK: Sundhedsministeriet FÆ: Heilsumálaráðið (Landsstyreområdet for Sundhedsanliggender)</p>	<p>Færøerne er ikke medlem af EU og regnes derfor som et tredjeland inden for medicinalområdet. Det indebærer at apoteker ikke kan eksportere magistrelle lægemidler (fremstillet efter recept til en enkelt patient) til Danmark.</p>	<p>Sundhedsministeriet og Landsstyreområdet for Sundhedsanliggender er i dialog om en afklaring af grænsehindringen.</p> <p>For så vidt angår eksport af magistrelle lægemidler til Danmark må dette løses i forhold til konkrete lægemidler, som færinger bosiddende i Danmark har behov for. De færøske myndigheder har nu identificeret et problem i forhold til et bestemt produkt. Muligheden for at indføre produkter med dette indholdstof er under afklaring.</p>
<p>Returnering af importeret medicin</p>	<p>DK: Sundhedsministeriet FÆ: Heilsumálaráðið (Landsstyreområdet for Sundhedsanliggender)</p>	<p>Færøerne er ikke medlem af EU og regnes derfor som et tredjeland inden for medicinalområdet. Det indebærer, at apoteker ikke kan returnere lægemidler fra danske grossister, siden nye krav til lægemiddelemballage trådte i kraft den 9. februar 2019 for at forebygge forfalskede lægemidler i den legale distributionskæde.</p>	<p>Sundhedsministeriet og Landsstyreområdet for Sundhedsanliggender er fortsat i dialog om en afklaring af grænsehindringen og mulige løsninger.</p> <p>På baggrund af negativ vurdering fra Kommissionen af mulighed for at sidestille færøske apoteker med danske, er der i december</p>

Færøerne ønsker problemet løst ved, at de danske myndigheder sidestiller de færøske apoteker med danske apoteker.

2018 afholdt en fælles workshop mellem de danske og færøske sundhedsmyndigheder om identifikation af eventuelt mulige praktiske løsningsforslag. På baggrund af oplysninger fra Færøerne er Danmark gået i dialog med Kommissionen med henblik på at undersøge konkrete løsningsforslag.

Betaling for fortsat sygehusbehandling

DK: Sundhedsministeriet
FÆ: Heilsumálaráðið (Landsstyreområdet for Sundhedsanliggender)
GRL: Departementet for Sundhed

En ændring af sundhedsloven har medført, at regionerne fra 1. juli 2019 opkræver betaling for akut og fortsat sygehusbehandling fra visse personer uden bopæl i Danmark.

Med lovændringen har personer fra Færøerne og Grønland stadigvæk en uændret adgang til vederlagsfri akut sygehusbehandling.

For så vidt angår fortsat sygehusbehandling, har regionerne forud for lovændringen ”kunnet opkræve” betaling for den fortsatte sygehusbehandling, når det under de foreliggende omstændigheder ikke skønnedes rimeligt at henvise personen til behandling i hjemlandet, herunder Færøerne og Grønland, eller personen ikke tålte at blive flyttet til et sygehus i hjemlandet. Konsekvensen af, at regionerne nu ”opkræver” betaling for den fortsatte behandling, er, at også personer fra Færøerne og Grønland skal opkræves betaling for den fortsatte sygehusbehandling.

Sundhedsministeriet har til hensigt at ændre sundhedsloven således, at reglerne for Rigsfælleskabets borgere ved midlertidigt ophold inden for Rigsfælleskabet gøres så ensartede som muligt. Lovforslaget forventes fremsat i februar 2021 med forventet ikrafttræden juli 2021.

Det grønlandske Departement for Sundhed har påpeget, at loven medfører, at personer fra Grønland under midlertidigt ophold i Danmark stilles dårligere end danskere på midlertidigt ophold i Grønland.

Det skal dog bemærkes, at ingen akut syge eller tilskadekomne personer nægtes sygehusbehandling med henvisning til krav om betaling, og at regionerne stadig kan yde både akut og fortsat sygehusbehandling vederlagsfrit, når regionerne under de foreliggende omstændigheder skønner det rimeligt, f.eks. ved behandling af hjemløse og personer, som ikke er i stand til at betale herfor. Det gælder også personer fra Færøerne og Grønland.

**Indførsel af
kæledyr til/fra
Grønland**

DK: Fødevareministeriet/Fødevarestyrelsen
FÆ: Heilsufrøðiligu Starvsstovuni (Levneds-
middel-, veterinær- og
miljøstyrelsen)
GRL: Veterinær- og Fø-
devaremyndigheden i
Grønland (VFMG)

Gældende regler for privat ikke-kommerciel flytning:

Fra DK/FO til GL:
Man skal have en tilladelse til indførslen fra Grønlands Repræsentation i København eller Fødevarestyrelsen alt efter dyrearten. Derudover skal visse andre krav være opfyldt.

Fra DK/FO til GL:
Regler om indførsel og udførsel af kæledyr i Grønland hører under Fødevarestyrelsens. Dog er flere områder, som fx zoonoser (herunder rabies) og dyrevelfærd overtaget af Selvstyret.

En ændring af reglerne for at indføre kæledyr i Grønland forudsætter at visse love og bekendtgørelser udarbejdes eller ændres af Veterinær- og Fødevaremyndigheden i Grønland, herunder bekendtgørelse om forbud mod hold af særlige dyr. Det vil være mest hensigtsmæssigt, at disse er på plads, før Fødevarestyrelsen udarbejder bekendtgørelse

om ind- og udførsel af levende dyr til Grønland.

Afhængigt af ikrafttrædelsestidspunktet for Veterinær- og Fødevaremyndighedens bekendtgørelser, forventes det, at Fødevarestyrelsens bekendtgørelse vil kunne træde i kraft relativt kort herefter og grænsehindringen dermed vil være løst.

Roaming	<p>DK: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet FÆ: Tilsynsmyndighed inden for teleområdet (Vinnustovnurin)</p> <p>GRL: Departement for Boliger, Infrastruktur og Ligestilling</p>	<p>Når man anvender sit nationale mobilabonnement eller mobile bredbåndsabonnement i et andet land, er der tale om roaming.</p> <p>I dag er priserne for roaming i et andet EU/EØS-land reguleret i en fælles roamingforordning. I juni 2017 afskaffede man i EU det tillæg, som udbydere, ud over den nationale detalpris, kan opkræve af kunder for brug af deres mobiltelefon i andre EU-lande. Samtidig reducerede man loftet over de engrospriser, som udbydere skal betale for at bruge hinandens net.</p> <p>Færøerne og Grønland er ikke medlem af EU/EØS, og roaming på Færøerne og i Grønland er derfor ikke underlagt regulering. Det kan derfor være dyrt for borgere i Danmark at anvende mobiltelefonen på Færøerne og i Grønland. Det samme kan gøre sig gældende for indbyggere på Færøerne og i Grønland, der rejser til Danmark.</p>	<p>Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Tilsynsmyndighed inden for teleområdet (Vinnustovnurin) og Departement for Boliger, Infrastruktur og Ligestilling er i dialog om en afklaring af grænsehindringen og mulige løsninger til gavn for forbrugerne i Rigsfællesskabet.</p>
---------	--	--	---

Telefoni	<p>DK: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet FÆ: Tilsynsmyndighed inden for teleområdet (Vinnustovnurin)</p> <p>GRL: Departement for Boliger, Infrastruktur og Ligestilling</p>	<p>I EU er der indført regler for, hvad selskaberne maksimalt må opkræve, når man foretager opkald eller sender sms'er fra Danmark til andre EU-lande samt de tre EØS-lande.</p> <p>Færøerne og Grønland er ikke medlem af EU eller EØS, og foretagne opkald eller afsendte sms'er fra Danmark til Færøerne eller Grønland er derfor ikke underlagt regulering. Det kan derfor være dyrt for borgere i Danmark at foretage opkald eller sende sms'er til Færøerne og Grønland. Det samme kan gøre sig gældende for indbyggere på Færøerne og i Grønland, der foretager opkald eller sender sms'er til Danmark.</p>	<p>Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Tilsynsmyndighed inden for teleområdet (Vinnustovnurin) og Departement for Boliger, Infrastruktur og Ligestilling er i dialog om en afklaring af grænsehindringen og mulige løsninger til gavn for forbrugerne i Rigsfællesskabet.</p>
-----------------	---	--	---